

عنوان مقاله:

محکوم بی محاکمه: (نقد پژوهش های انجام شده درباره نسخه ناسخه مثنوی عبداللطیف عباسی و معرفی نسخ خطی آن)

محل انتشار:

پژوهشنامه ی متون ادبی دوره ی عراقی، دوره 2، شماره 4 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسنده:

زهیر طیب - دانش آموخته دکتری زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

ادبیات فارسی در شبه قاره هند، صیتی گسترده و قلمروی بزرگ داشته است. در دوران سلطنت گورکانیان به ویژه اکبرشاه (م. ۹۸۴ شمسی / ۱۰۱۴ قمری) و شاه جهان (م. ۱۰۴۴ شمسی / ۱۰۷۶ قمری)، ادبای فارسی گوی هندوستان، شگفتی ها در زبان و ادب فارسی آفریده اند. یکی از این آثار بی تکرار، تصحیح و تحقیقی است که منشی دیوان شاه جهان، عبداللطیف عباسی گجراتی از مثنوی معنوی مولانا جلال-الدین محمد بلخی، عارف و شاعر بزرگ ادبیات فارسی به دست داده است. این اثر که تا روزگار ما پای از نسخه های دست نویس فراتر نگذاشته بود، به تازگی با تصحیح متن و تحقیقاتی تکمیلی، به چاپ رسید و پنجره ای نو به متن پژوهی مثنوی گشود (عبداللطیف عباسی: ۱۴۰۰). این بررسی، بیانگر آن است که برخی از گزاره های نقدگونه بر این اثر، بدون تماس کافی و دقت وافی در متن، به شکل کلی و متأثر از فضای عمومی پیرامون این اثر در محافل علمی و ادبی، مطرح شده و طبعاً در نسبت با واقعیت اثر، خطاهایی در آن راه دارد. همچنان که ستایش های بدون تدقیق نیز به همین عارضه مبتلاست. این مقاله با پرداختن به سیر پژوهش ها و داوری های قبلی، ضمن معرفی نسخه های خطی نسخه ناسخه مثنوی، می کوشد تا ارزش های ادبی و تاریخی این اثر را بیرون از غبار داوری های کلی، به پژوهشگران معرفی کند. درعین حال، بدون افراط در تصدیق و تاصیل آن، پژوهشگران را به شناخت دقیق و فارغ از پیش داوری از این اثر و بهره گیری از فواید تاریخی انضمامی و اشتمالی آن دعوت کند.

کلمات کلیدی:

مثنوی، عبداللطیف عباسی، مولانا، نسخه ناسخه، هندوستان، تحقیق و تصحیح، تیموریان، گورکانیان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1465310>

